

ОШ „1. мај“ у Вртогошу

Критеријуми оцењивања за 3. разред

Стручно веће разредне наставе

	Одовољан два	Оцена добар три	Оцена врло добар четири	Оцена одличан пет
	Ученик уме * да издвоји самогласнике у речима. • да препозна властите именице у реченици. • да повеже именице и придеве истог броја и рода и именице и глаголе истог броја и рода *да разликује реченице по значењу (обавештајне, узвичне, заповедне и упитне). • да саставља одричне реченице од потврдних реченица (обавештајних, упитних и заповедних) са глаголом у садашњем времену. • да уочава субјекат када се налази на почетку просте реченице. • да препознаје предикат у простој реченици када предикат стоји непосредно уз субјекат. • да самостално гради садашњост, Прошлост и будућност задатог глагола, према датом примеру *да разуме значење речи која му је искуствено веома блиска, на основу слике, реченице • да препозна и одреди умањене речи које су му веома блиске.	Ученик уме • да саставља одричне реченице од потврдних, када је глагол у датим реченицама у прошлом и будућем времену • да препозна субјекте на почетку просте реченице, који су исказани заменицама или именицом и заменицом. • да препозна предикат у прошлом и будућем времену, када стоји непосредно уз субјекат. • да препозна да обележена реч у реченици има функцију прилошке одредбе за начин. • да самостално проналази реч у реченици која одређује место вршења глаголске радње, када та реч није прилог (на пример: на столу). • да самостално проналази реч у реченици која одређује време вршења глаголске радње, када је та реч прилог (јуче, данас). • да препознаје садашњост, прошлост и будућност глагола када уз њега не стоји прилог. за време.	Ученик уме * да препозна придев који се налази међу речима које припадају другој врсти, када су те речи сличне по гласовном склопу или су са истим кореном. • да препозна субјекат који се налазе у средини или на крају просте реченице, а исказани су заменицама или именицом и заменицом. • да препозна предикат у садашњем времену, који не стоји непосредно уз субјекат. • да самостално проналази реч у реченици која одређује начин вршења глаголске радње, када је та реч прилог који је у честој употреби (на пример: лепо пише, гласно чита). • да гради нове речи од именица и придева са истим кореном уз помоћ префикса и суфикса. • да препозна значење речи и фразе која се ретко јавља у његовом активном и пасивном речнику, на основу понуђеног контекста, или када се та реч налази међу речима сличним по гласовном склопу.	Ученик уме * да подели реч на слоге. • да препозна именицу која се налази међу речима које припадају другим врстама речи, када су те речи сличне по гласовном склопу или су са истим кореном. • да препозна предикат у прошлом и будућем времену, када су помоћни и главни глагол одвојени другим речима у реченици. • да самостално проналази групу речи у реченици која одређује место, време или начин вршења глаголске радње, када те речи нису прилози (нпр. на последњем часу, тихим гласом). * да препозна реч (прилог) у реченици која одређује начин вршења глаголске радње, када у реченици постоји описни придев који има исти или сличан облик као прилог (на пример: лепо дете лепо пева; брзи дечак брзо трчи). • да разуме значење речи, израза и фразе у тексту у коме је разумевање отежано због речи сличног значења или гласовног склопа; замењује неодговарајуће речи одговарајућим.

ПРАВОПИС	• да препознаје слова оба писма, употребљава их и успоставља везу међу њима. • да познаје правописно правило о писању великог слова на почетку реченице, у личним именима, презименима, надимцима, именима животиња. • да уписује одговарајуће знаке interpunkције на крају реченице. • да напише речима једноцифрене бројеве	• да познаје и примењује правописно правило о употреби великог слова у називима књижевних дела, именима припадника народа, двочланим географским именима. • да правилно напише речцу НЕ уз глаголе. • да правилно пише слово Ј у речима које често користи у писању (на пример: био (сам), радио (сам), авион, који, бојити, бројати...). • да напише скраћенице које су блиске његовом искуству (нпр. година, пример, ученик, страна...) и скраћенице за мерне јединице. • да употреби зарез у набрајању речи. • да препознаје први и други модел управног говора у тексту. • да саставља реченице од речи које су дате у основном облику • да познаје и примењује правило о писању (речима) двоцифрених и троцифрених бројева.	• Ученик познаје и примењује правописно правило о: - писању великог слова у именима улица, - писању титула као што су кнез, цар, када су део синтагме (на пример: кнез Лазар, цар Душан) - писању речце ЛИ, • да правилно употребљава слово Ј у речима које ређе користи у писању (каиш, дијалог). • да употребљава зарезе у набрајању двочланих синтагми. • да препознаје сва три модела управног говора. • да поставља питања према задатом критеријуму у вези са блиским појмовима, појавама и ситуацијама. • да саставља причу према неколико задатих критеријума (број реченица, задате речи, смисао и редослед догађаја).	• да употребљава зарез иза именице у вокативу, када се именица налази на почетку реченице. • да прецизно поставља питања у вези са подвученом речју у реченици, када је понуђено више упитних речи. • да познаје правило о писању датума.
ОРТОЕПИЈА	*Записује задати глас	*Зна да, по интонацији изговорене реченице, запише и стави одговарајући знак	Зна да интонативно подешава глас у читању и изговарању реченица	У стању је да исту реченицу интонативно прилагоди у сва три значења

КЊИЖЕВНОСТ	Ученик уме *да препозна бајку као књижевну врсту на основу карактеристичних ликова, предмета и ситуација, устаљеног почетка (Био једном један...). • да препозна бајку и басну као књижевне врсте на основу описа њихових основних одлика • да препозна басну као књижевну врсту на основу басне у целини, понуђеног одломка или препричане басне. • да препозна особине ликова животиња из басне и повеже их са особинама људи.	Ученик уме • да препозна кратке прозне врсте народне књижевности (пословица, загонетка, питалица, ређалица) • да препозна целину у песми (стих, строфа). • да препозна особине и осећања ликова у датој бајци или басни (лукави, опасни, опрезни, сналажљиви, мудри...) и одреди њихове односе.	*Ученик износи лични став о поступцима ликова и њиховим особинама *Самостално препричава текст *Формулише поруку	* самостално износи лични став о поступцима ликова и њиховим особинама * издваја целине у тексту и даје одговарајуће поднаслов * препричава текст са променом лица и времена *драматизује прозни текст

МАТЕМАТИКА

	Оцена довољан два	Оцена добар три	Оцена врло добар четири	Оцена одличан пет
--	-------------------	-----------------	-------------------------	-------------------

БЛОК БРОЈЕВА ДО 1000

	Ученик уме да: -броји до хиљаду; -чита и запише број; -напише број као збир производа декадне јединице и једноцифреног броја (на пример, понуђен је започет пример по коме ученик завршава задатак, али се 0 не појављује као цифра); -упореди бројеве (на пример: ређа их по величини, препозна графички приказ њиховог растућег или опадајућег редоследа, дат сликом). -рачуна без прелаза у оквиру прве стотине; - Оспособљен је да: -изврши четири основне рачунске операције, -реша једноставне једначине (непознат сабирак, чинилац, умањеник, дељеник) -израчуна изразе са две рачунске операције. -чита и запише разломак као део целине, користећи формалне записе израчуна трећину, четвртину и десетину од целог, када је разломак записан речима, а не формално.	Ученик уме да: -цифрама запише број који је дат речима и када број садржи 0 – разуме позицију 0 у запису броја; -запише број као збир производа декадне јединице и једноцифреног броја и када број садржи 0; -датом броју одреди месне вредности цифара и манипулише тим цифрама (на пример, замењује места или упоређује цифре или слично...). -одреди и запише број по датим једноставним захтевима (комбиновање два захтева; захтеви су, на пример, парност броја и комбинација различитих цифара или слично; понуђен модел...); -упореди бројеве користећи симболе $>$, $<$; -одреди претходник и следбеник и користи те термине; - у датом броју одреди месну вредност цифре. -израчуна изразе са две рачунске операције различитог приоритета; -користи заграде у изразима са две рачунске операције различитог приоритета – зна да заграде мењају приоритет рачунских операција (једноставан рачун); -реша једноставне једначине у скупу бројева до 1000 (четири основне рачунске операције, рачун са прелазом); -примени правило о сталности збира и закон асоцијације. -формално запише разломак који је приказан графички и обрнуто (односи се само на разломке израчуна део целог, али само у ситуацијама када је разломак записан речима (на пример, петина, шестина...));	Ученик уме да: -запише број ако су дате месне вредности у сложенијем тексту, -поштујући истовремено више захтева и/или решавајући задатак у више корака; -класификује бројеве у одговарајућу стотину постави и/или израчуна изразе са највише три рачунске операције различитог приоритета; -реша сложеније једначине, користећи највише две операције. -у сложеном текстуалном задатку израчуна цело ако је познат један његов део; -упореди разломке користећи знаке $>$, $<$, $=$.	Ученик уме да: -запише тражени број тако што проналази поступак решавања на основу већег броја захтева, за шта су неопходне комбинаторне способности. -пронађе поступак решавања на основу већег броја захтева, као што је познавање приоритета операција, -рачуна са нулом, -познаје правила да се број не мења ако му и одузмемо и додамо исти број, -познавање сталности збира и слично. -упореди више разломака, укључујући и једно цело.
--	--	--	--	---

ГЕОМЕТРИЈА

Ученик уме да:
 -препозна и именује прав, оштар и туп угао, троугао, правоугаоник, квадрат, круг, дуж, праву и полуправу.
 -уочи и/или преброји различите геометријске фигуре на једноставнијим сликама (на пример, разврстава и броји различите фигуре на датој слици и упоређује њихов број);
 -уочава и записује троугао коришћењем темена;

Ученик уме да:
 -уочи и именује паралелне и нормалне праве на датој (обележеној) слици;
 -примени директно формулу за рачунање обима (и када има само текст, без понуђене слике).

Ученик уме да:
 -уочи (именује) и/или преброји геометријске фигуре (дужи, праве, полуправе, углове, троуглове, квадрате, правоугаонике, кругове) на сложенијој слици (на пример, дато је више фигура истог облика, две фигуре чине трећу...);
 -уочи којим фигурама припадају тачке на сложеним сликама (на пример, дато је више фигура различитог облика које се делимично преклапају и у њиховим областима су дате и обележене тачке);
 -уочи и примени правила за рачунање обима у сложенијој ситуацији, али тако да је, поред текста, дата и слика.

Ученик уме да:
 -реша задатак на основу текста без понуђене слике;
 -реша сложене задатке са рачунањем обима у више корака, тако што развија стратегију решавања (планира), узима у обзир суштиму захтева , рачуна у више корака и слично.

МЕРЕЊЕ И МЕРЕ

	Ученик уме да: -препозна мерне јединице за: дужину (m, cm, km, mm), масу (kg, g), запремину течности (l), време (минут, час, дан, недеља, месец, година) на основу конкретних примера из живота; -у једноставнијим ситуацијама процени растојања (удаљеност) и дужине у метрима и центиметрима; -употреби одговарајућу јединицу мере за дужину у конкретним ситуацијама (да би измерио растојање између два града, дужину оловке, учионице, висину људи...). -процени однос између цене производа и суме новца којом располаже (на пример, да ли нешто може или не може да купи за новац који има); -израчуна кусур у једноставној ситуацији (на пример, дата је цена и дата је сума новца којом располаже).	Ученик уме да: -одреди однос између мерних јединица за дужину (на пример, колико 1m има cm, 1km има m?); -у једноставним ситуацијама процени масу у килограмима и грамима; -одреди однос између мерних јединица за време и да их претвара (сат, минут). -претвара и упореди мерне јединице за дужину (из мањих у веће или обрнуто) у једноставним ситуацијама; -одреди и однос између мерних јединица за масу и запремину течности (на пример, колико 1kg има g, 1t има kg, 1l има dl и 1dl има cl). -планира куповину у сложенијој ситуацији (на пример, када рачуна суму новца дату у различитим апоенима, израчунавање кусура, када размењује новчанице на мање апоене комбинујући са два апоена и слично).	Ученик уме да : -претвара и упореди мерне јединице за дужину (из мањих у веће или обрнуто) -у сложеним ситуацијама – када задатак садржи више захтева, на пример: комбиновање до три мерне јединице (km, m, dm и cm), претварање мера, рачун са мерама и слично; -претвара и упореди мерне јединице за масу, запремину течности и време (из мањих у веће или обрнуто) у једноставним ситуацијама -размењује новчанице на мање апоене, -комбинује са 3 различита апоена у ситуацији која има само једно тачно решење.	Ученик уме да: -упореди и претвара мерне јединице за време у сложеним ситуацијама у којима се очекује да развија стратегију решавања, проба различите могућности, -издваја оно што је битно, -претвара више различитих јединица мера, рачуна. -рачуна са већом сумом новца у ситуацијама које нису блиске његовом свакодневном искуству.
--	---	--	---	--

	Оцена довољан два	Оцена добар три	Оцена врло добар четири	Оцена одличан пет
ПРИРОДА-ЧОВЕК-ДРУШТВО	Ученик зна да: -именује шта је рељеф -наброји облике водених површина -именује животне заједнице -разликује воде и друге течности према густини, боји и провидности	Ученик уме да: -наведе основне облике појављивања воде(извор, река, потоци, баре, језера, локве, речице) Ученик зна да су: - ливаде и шуме копнена станишта - потоци, баре, реке и језера водена станишта -њиве, воћњаци, повртњаци, паркови - култивисана станишта - биљака -фарме и рибњаци - култивисана станишта - животиња -наведе промене које настају услед загревања и хлађења течности -зна како се материјали понашају у води(пливање, растворљиво-нерастворљиво, брзина растварања) -препознаје основне карактеристике ваздуха(променљивост облика, запремина, кретање) -наводи основна својства воде, земљишта, ваздуха -разуме кружење воде у природи	Ученик зна да: -наведе основне карактеристике облика појављивања воде:извор, поток, река бара, језеро,локва речица -познаје основне карактеристике животних заједница(састав земљишта, влажност,утицај светлости и топлоте, биљни и животињски свет, ланац исхране) -разликује биљни и животињски свет копнених станишта -разликује биљни и животињски свет водених станоишта -разликује биљни и животињски свет култивисаних станишта -познаје сличности између воде и других течности према боји, провидности, густини и растворљивости - познаје различита агрегатна стања воде -зна значај земљишта, воде и ваздуха за људски свет -разуме значај кружења воде у природи	Ученик уме да: -описује ток реке -разуме повезаност између биљног и животињског света, састав земљишта,влажност, утицај светлости и топлоте у животној заједници из непосредног окружења - издвоји разлике између животних заједница из непосредног окружења према наведеним карактеристикама -издвоји сличности између животних заједница из непосредног окружења према наведеним карактеристикама -препознаје међузависност воде, земљишта и ваздуха -уме да објасни појаву кружења воде у природи
КРЕТАЊЕ У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ	-одреди стране света -зна шта је план -зна шта је географска карта	-наведе облике кретања -препознаје основне карактеристике различитих облика кретања -зна да се може орјентисати помоћу плана -препознаје временске одреднице(датум, година, деценија, век-ближа и даља прошлост)	-препознаје различите облике кретања у непосредном окружењу -уме да се орјентиса на плану свог насеља -разуме значење временских одредница(датум, година, деценија, век-ближа и даља прошлост)	-примењује орјентацију у простору(одређује стране света у непосредном окружењу) -самостално проналази објекте на плану -орјентиса се на географској карт Србије(уочава облике рељефа, воде, насеља, саобраћајнице, границе свог завичаја)

НАШЕ НАСЛЕЂЕ	-уме да одреди временске одреднице -набраја претке -именује народе који живе у Србији	- наведе неке начине на којима се може открити прошлост(писани, материјални, усмени и обичајни) -наведе разлике у начину живота некада и сада -познаје бар три имена знаменитих људи	-разуме важност очувања остатака прошлости као културног добра -описује живот бар три значајне личности	-повезује прошлост и садашњост изводећи закључке, уочавајући предности и недостатке -презентује о животу и раду једне знамените личности
МАТЕРИЈАЛИ И ЊИХОВА УПОТРЕБА	-зна да наведе називе различитих материјала -зна како се материјали понашају на топлоти и хладноћи	-уме да наведе основне материјала(природни, вештачки, запаљиви, незапаљиви, тврди, меки, провидни, непрвидни) -зна како се понашају восак, гвожђе и пластика приликом загревања и хлађења	-препознаје магнетна својства материјала(природни магнети, могућност намагнетисавања) -	-уме да препозна повратне и неповратне промене матријала на познатим примерима(чоколада, восак ...)
ЉУДСКА ДЕЛАТНОСТ	-зна да постоје дечија права -поштује правила понашања у саобраћају(прелаз преко улице, кретање дуж пута..)	-зна имена народа наше земље -уме да наведе народе и народности свог завичаја -разуме на који начин су село и град повезани	-наводи дечија права -препознаје значење саобраћајних знакова -објашњава зависност села и града и обрнуто -разуме важност очувања животне средине	-тумачи нека дечија права и доводи их у везу са свакодневним животом -одређује врсте саобраћајних знакова(опасности, упозорења, обавештења, забране) -препознаје саобраћајнице на карти

ЛИКОВНА КУЛТУРА				
	Оцена довољан два	Оцена добар три	Оцена врло добар четири	Оцена одличан пет
КОРИШЋЕЊЕ РАЗНИХ МАТЕРИЈАЛА ЗА КОМПОНОВАЊЕ	-редовно доноси прибор и заинтересован за рад	-зна да одабере материјал и да га користи у раду	- самостално преобликује материјал и прилагођава задатој теми	--маштовито, и јединствено користи разне материјале за компоновање, креативно доради или преобликује неки предмет

КОМПОЗИЦИЈА И ПОКРЕТ У КОМПОЗИЦИЈИ	-редовно доноси прибор и заинтересован за рад	-препознаје облике композиција(линија, боја, облика) -представи покрет у простору	-самостално се ликовно изражава цртом, бојом, тоном, волуменом или графички	-креативно, маштовито ствара композицију линија, боја, облика, волумена
ОРНАМЕНТИКА	-редовно доноси прибор и заинтересован за рад	-препознаје орнамент -разликује врсе орнамента -једноставним ликовним језиком се изрази	- самостално се изражава ликовним језиком	-креативно и маштовито ствара орнамент
ПРОСТОР (ПОВЕЗИВАЊЕ РАЗНИХ ОБЛИКА У ЦЕЛИНУ)	-редовно доноси прибор и заинтересован за рад	-ученик уз подстицај уочи и представи облике у простору	-самостално уочава и представља облике у простору -спретно повезује облике у простору	-самостално уочава и представља облике у простору -креативно и јединствено ликовно повезује облике у простору
ПЛАКАТ, БИЛБОРД, РЕКЛАМА	-редовно доноси прибор и заинтересован за рад -разликује плакат, билборд,рекламу и зна чему служи	-прави једноставне плакате, рекламе на задату тему уз сугестије	-самостално прави плакат, рекламу на задату тему	-маштовито, креативно, оригинално прави плакат или рекламу

ЛИКОВНЕ ПОРУКЕ КАО МОГУЋНОСТ СПОРАЗУМЕВАЊА	-редовно доноси прибор и заинтересован за рад	-разуме језик симбола	-примењује језик симбола у конкретним ситуацијама	-креативно, маштовито примењује језик симбола у конкретним ситуацијама
--	---	-----------------------	--	--

МУЗИЧКА КУЛТУРА				
	Оцена довољан два	Оцена добар три	Оцена врло добар четири	Оцена одличан пет
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	Ученик зна да: -пева песме по слуху - пева песме по сопственом избору	Ученик зна да: - пева једноставне музичке моделе као звучну припрему за поставку музичке писмености	Ученик зна да: - Свира пратњу за бројалице и песме на дечијим ритмичким инструментима	Ученик зна да: - свира једноставне песме на мелодијским инструментима Орфовог инструментарија
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	-препозна неке инструменте у одређеним композицијама -разликује народну и уметничку музику	-препознаје различита темпа и динамику	-препознаје различите тонске боје (гласове и инструменте) - препознаје композицију коју је раније слушао на основу одломака	-уочава и препознаје динамичке разлике у слушаним композицијама
СТВАРАЊЕ МУЗИКЕ		-понавља већ осмишљен покрет	-самостално креира покрет	-користи различите изворе звука за креирање једноставних ритмичких и звучних ефеката као пратња за бројалице, песме -самостално креира кореографију -осмишљава мелодију на задати текст

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ				
	Оцена довољан два	Оцена добар три	Оцена врло добар четири	Оцена одличан пет
АТЛЕТИКА	-редовно доноси опрему -зна правила игре, -показује минимум интересовања за физичку културу	-поштује правила игре -ради уз помоћ	-самостално изводи активности уз мање грешке	-правилно и самостално изводи све активности
ВЕЖБЕ НА СПРАВ АМА И ТЛУ	-препознаје справе	-користи справе уз помоћ	-користи справе уз мању несигурност	-вешто, сигурно и самостално користи справе
РИТМИЧКИ И НАРОДНИ ПЛЕСОВИ	учествује у народним играма	-труди се да правилно користи реквизите -труди се да правилно изводи вежбе обликовања	-правилно користи реквизите -правилно изводи вежбе обликовања	-вешто и сигурно користи реквизите